

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3CoE/45/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811207312
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Hájiček
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3811207312.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v exekučnej veci oprávneného EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, Údernícka 5, 851 01 Bratislava, v zastúpení spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, Údernícka 5, 851 01 Bratislava, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušník, proti povinnému: 1./ N. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. P. XX, XXX XX H. a 2./ N. J., nar. XX.XX.XXXX, Q. XXX, XXX XX Q., o vymoženie 4.016,12 Eur s príslušenstvom o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 9Er/1418/2011-31 zo dňa 20.07.2011 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na § 41 ods. 2, § 44 ods. 2 Ex. por., § 52 ods. 1-3, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1 a 2 Obč. zák. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, na príslušné ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a na príslušné ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V odôvodnení uviedol, že oprávnený sa návrhom zo dňa 02.05.2011 domáha vykonania exekúcie proti povinnému 1./ a 2./ na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave, Komora pre rozhodovanie sporov z iných obchodnoprávných alebo občianskoprávných vzťahov sp.zn. II/2008-66, ktorý bol vydaný jediným rozhodcom Mgr. Ing. Bohumilom Kuhajdom dňa 22.07.2009. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.10.2009 a vykonateľnosť dňa 22.10.2009. Dňa 09.05.2011 doručil súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ich súlad resp. rozpor so zákonom a dospel k záveru, že exekučný titul - rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, ktorý by mohol tvoriť podklad na vykonanie exekúcie. Z predloženého exekučného titulu súd zistil nasledovné skutočnosti. Dňa 25.02.2005 bola medzi právnym predchodcom oprávneného /Slovenská sporiteľňa a.s./ a povinným 1./ uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. 03722346184 (správne má byť č. 0372346184), na základe ktorej bol povinnému v 1./ rade poskytnutý bezúčelový spotrebný úver vo výške 100.000,- Sk s úrokovou sadzbou vo výške 11,1 % p.a.. Povinný v 1./rade sa zaviazal vrátiť úver mesačnými splátkami vo výške 2.234,- Sk, s lehotou splatnosti do 20.2.2010. Úver bol zabezpečený Dohodou o ručení zo dňa 25.2.2005, ktorú oprávnený uzatvoril s povinným v 2./ rade. Súd v prvom rade skúmal samotnú Zmluvu, a dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, že by povinný v 1. rade pri uzatváraní tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. že by mu boli poskytnuté finančné prostriedky na výkon zamestnania, povolania, a z tohto dôvodu sa považuje za spotrebiteľa. Na druhej strane je nepochybné, že právny predchodca oprávneného uzatváral predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, čo je zjavné aj z výpisu z obchodného registra. Z tohto dôvodu sa považuje za dodávateľa. Zo samotnej

zmluvy a jej zmluvných dojednaní je zrejmé, že povinný nemohol individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred pripravené „na predtlačenom formulári“, nakoľko sa uzavierali vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. Z obsahu zmluvy, s prihliadnutím na právne postavenie účastníkov zmluvy má súd za to, že finančné prostriedky boli povinnému poskytnuté ako spotrebiteľovi. Zmluva medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným v 1./ rade má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 2 písm.a) zákona č.258/2001 Z.z.. Aplikácia spotrebiteľského práva sa vzťahuje aj na každého ďalšieho veriteľa, ktorý pohľadávku voči povinnému z tejto zmluvy nadobudol. V danom prípade, a to vzhľadom ku skutočnosti, že povinní v 1./ a 2./ rade si neplnili riadne svoje povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedenej zmluvy, uplatnil si oprávnený svoje nároky v rozhodcovskom konaní v zmysle uzatvorenej rozhodcovskej doložky v bode 18 VOP, kde rozhodca bez vypočutia povinných vydal rozhodcovský rozsudok. Preskúmaním VOP, konkrétne bodu 18. VOP, vzhľadom súd v takto ustanovenom zmluvnom dojednaní nekalú podmienku. V danom prípade bola voľba riešenia sporov v rozhodcovskom konaní jednostranná, nakoľko samotné ustanovenie rozhodcovského súdu na predtlačenom formulári dokonca predchádzalo nepochybne aj samotnému rozhodnutiu povinného si finančné prostriedky touto cestou obstaráť, čiže predtým ako k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere povinný vôbec pristúpil. Nekalú povahu má aj samotné znenie rozhodcovskej doložky, podľa ktorej všetky spory budú riešené rozhodcovským súdom. Daná zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania súd vidí v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, ako sa budú prípadne spory riešiť je v tomto prípade veriteľ, čiže oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Podľa názoru súdu je však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 4 Obč. zák. neplatná. Svoj názor súd opiera o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v predmetnom prípade povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť, nakoľko jej súčasťou sú aj obchodné podmienky. Povaha zmluvy je teda adhézna, teda spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok resp. odmietnuť. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Výkladovým pravidlom pre posudzovanie povahy neprimeranej zmluvnej podmienky, ale na základe zásady nepriameho účinku aj aplikovateľným právom sú ustanovenia smernice (93/13/ES). Moc Rozhodcovského súdu nie je delegovaná zvrchovanou mocou štátu, ale pochádza od subjektívnej vlastnej moci strán určovať svoj osud. V danom prípade táto vôľa pochádza však len od jednej, a to silnejšej zo strán, ktoré spotrebiteľskú zmluvu uzavreli, čo v ich vzťahu spôsobuje značnú nerovnováhu. Uvedené zároveň naznačuje, že veriteľov výber riešenie sporu rozhodcovským súdom zrejme nebol náhodný. Oprávnený ako veriteľ do zmluvných dojednaní viacerých svojich obdobných zmlúv zahrnul identické rozhodcovské doložky a na ich základe opakovane zvolil pre riešenie sporu ten istý rozhodcovský súd, a znením rozhodcovskej doložky odňal povinnému právo voľby riešenia sporu. Existujúca, ale neplatná rozhodcovská doložka nemôže byť potom základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej doložky odvodil, na ktorom základe následne vydal exekučný titul, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou. Uvedené spôsobuje, že pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie neprebehlo riadne rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom by bol rozhodcovský rozsudok, na podklade ktorého by mohla byť vedená exekúcia. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti, súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v celosti. Predložený rozhodcovský rozsudok vzhľadom na absenciu právomoci rozhodcu v danej veci konať, a to s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ktorý mal za to, že súd prvého stupňa v prejednávanej veci jednak prekročil rámec svojej preskúmačkej činnosti, ktorú mu zveril Ex. por. a súčasne vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má tie isté vlastnosti ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu SR, z čoho vyplýva, že je prekážkou pre opätovné prejednanie veci, je právne záväzný a po uplynutí lehoty na plnenie je vykonateľný, teda je spôsobilý byť podkladom pre výkon exekúcie. Ak sú splnené dôvody podľa § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, exekučný súd je oprávnený a povinný konať len zastaviť a nie nevydať

poverenie. Súd, ktorý koná vo veci exekúcie je príslušný konať iba ako exekučný súd, z čoho vyplýva, že nie je vecne príslušný konať vo veci ako súd vyššej inštancie. Ak by exekučný súd meritórne skúmal súlad plnenia, na ktoré zaväzuje rozhodcovský rozsudok, či je v súlade s hmotným právom, pôsobil by ako súd konajúci o opravnom prostriedku voči rozhodnutiu, ktoré je exekučným titulom, čiže ako súd tretej inštancie. Platný právny poriadok exekučnému súdu nezveruje právomoc konať vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku ako súdu, ktorý rozhoduje vo veci samej. Práve absencia takejto právomoci exekučného súdu v kombinácii s prípadným rozhodnutím o zastavení exekúcie predstavuje bezprostredný zásah do práva oprávneného na súdnu a inú právnu ochranu. Vznikla by situácia, kedy by oprávnený, ako aj povinný boli viazaní právoplatným rozhodnutím, bez možnosti vec znovu prejednať, bez možnosti oprávneného priznať právo nútene vymôcť. Takýto stav by bol zjavne v rozpore s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva i ÚS SR. Pri výklade významu § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní treba mať na zreteli, že exekučný súd pri zastavení exekučného konania nie je príslušný na meritórny hmotnoprávny prieskum exekučného titulu, a preto skúma len vlastnosti uloženej povinnosti, nie rozhodnutie samotné. Cieľom tohto prieskumu je zistiť, či povaha samotného plnenia je v súlade s právom. Dôvodom na zastavenie exekučného konania v zmysle uvedeného ustanovenia by bolo, ak by rozhodcovský rozsudok ukladal povinnosť plniť niečo, čo by bolo v rozpore s právnym poriadkom. Existencia, resp. neexistencia takéhoto dôvodu pre zastavenie exekučného konania je pritom priamo zistiteľná z výroku rozhodcovského rozsudku. Uvedené potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 2675/2007 zo dňa 30.10.2009. V období do 31.12.2007 bola zmluva o úvere upravená len v Obch. zák. a v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 01.01.2008 sa v súlade s § 261 ods. 1 písm. b) Obch. zák. spravujú Obch. zák. bez ohľadu na povahu účastníkov. Právna dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi môžu byť posudzované len podľa právnych predpisov platných v čase uzavretia zmluvy. Namietaným postupom a rozhodovaním súdu dochádza k neoprávnenému zásahu do základného práva oprávneného na súdnu ochranu a porušovaniu princípov právnej istoty, čím je oprávnenému znemožňované efektívne uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré prebieha na podklade právom uznaného exekučného titulu, a zároveň takýto postup môže založiť zodpovednosť štátu za škodu. Cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. Ak by niektoré z ustanovení rozhodcovskej doložky zakladalo výlučne právomoc rozhodovať spor iba v rozhodcovskom konaní, navrhovaná úprava považuje takéto ustanovenie za neprijateľné, čo však nemá za dôsledok zrušenie platnosti celej rozhodcovskej doložky. Spotrebiteľovi, ako aj dodávateľovi ostáva možnosť riešiť spor v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky v rozhodcovskom konaní, ale spotrebiteľ môže svoje práva voči dodávateľovi uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú. Uvedené ustanovenie teda v žiadnom prípade nespôsobuje neplatnosť celej rozhodcovskej doložky. Oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 99,52 Eur s DPH pozostávajúce z jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny za úkon právnej služby vo výške 90,63 Eur s DPH a režijného paušálu k úkonu právnej služby vo výške 8,89 Eur s DPH (podanie odvolania).

Povinný sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadril.

Odvolací preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné a uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správne. Rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p.

Uznesenie súdu prvého stupňa bolo vydané na základe správneho právneho posúdenia otázky rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve, ktorú účastníci uzavreli dňa 25.02.2005 a je v kolerácii s rozhodovaním súdov v analogických prípadoch a nebol zistený žiadny právne významný dôvod na odlišný postup a rozhodnutie v danom prípade pri posudzovaní doložky. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s kritériami ust. § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p., preto odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje v podrobnostiach na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa a zároveň považuje za potrebné dodať:

Rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa ust. § 37 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, má pre účastníkov rozhodcovského konania skutočne rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí lehoty na plnenie vykonateľný podľa osobitných predpisov. Súd však môže v exekučnom konaní kontrolovať zákonnosť postupu rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní. Umožňuje mu to ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého môže súd exekučné konanie zastaviť (a podľa názoru odvolacieho súdu tomu zodpovedá aj zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) buď na návrh (ods.1) alebo aj bez návrhu účastníka konania (ods. 2), ak rozsudok trpí zmätočnosťou, pretože rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3) alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní. Rovnako môže exekučný súd postupovať, ak zistí, že rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods.1 písm. c/, ods.2). V tomto prípade ide o protiprávnosť výroku rozsudku rozhodcovského súdu.

Ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný v dôsledku neplnenia zmluvne dojednaných povinností zo strany dlžníka podľa uvedenej zmluvy, ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej, potom exekučný súd v rámci postupu podľa § 44 Ex. por. a § 45 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. z úradnej povinnosti správne v danej veci posudzovať rozhodcovský rozsudok z aspektu, či plnenie priznané týmto rozsudkom nemá taký charakter, pre ktorý úplne alebo čiastočne je potrebné exekučné konanie zastaviť. Nemožno prijať názor oprávneného, že exekučný súd v rámci postupu podľa § 44 ods. 2 Ex. por. nie je oprávnený posudzovať samotný právny vzťah (zmluvu), ktorý bol základom pre priznaný nárok exekučným titulom. Ak má exekučný súd posudzovať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje na plnenie, ktoré je charakterizované v ust. § 45 ods. 1 písm. c), resp. nemá nedostatok podľa § 40 písm. a) alebo b) zákona č. 244/2002 Z. z., nevyhnutne je potrebné vychádzať zo zmluvy o splátkovom úvere, na základe ktorej bol oprávnenému priznaný nárok rozhodcovským rozsudkom.

Pri posudzovaní exekučného titulu z aspektov ust. § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. správne súd prvého stupňa vychádzal z ust. § 53 ods. 1 a 4 a § 54 ods. 1, 2 Obč. zák. a smernice Rady 93/13/EHS a zisťoval, či úverová zmluva, na základe ktorej bol priznaný nárok oprávnenému, neobsahuje takú podmienku, ktorá má nekalý charakter a je preto absolútne neplatná. Správne pri skúmaní dospel k záveru, že rozhodcovská doložka má charakter nekalej podmienky, keďže spôsobuje v právach a povinnostiach zmluvných strán značnú nerovnováhu, a to v neprospech spotrebiteľa, teda povinného (§ 53 ods. 1 Obč. zák. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy). Rozhodcovskú doložku upravenú v bode 18 všeobecných obchodných podmienok správne považoval súd prvého stupňa za nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti.

Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že smernica Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o neprímeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nemá ako prameň komunitárneho práva horizontálny priamy účinok, ale existuje komunitárna povinnosť interpretovať vnútroštátne právo komunitárne komfortným spôsobom. Smernica podľa čl. 1 písm. q) Prílohy považuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprímerané. Zákaz neprímeranosti je tu potrebné chápať tak, že podnikateľ ako druhá zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy nesmie zneužívať svoje silnejšie postavenie - dané tým, že spotrebiteľ nie je fakticky schopný presadiť akékoľvek zmeny formulárových zmluvných podmienok a tak podnikateľ vlastne môže získať nefair výhody, ktorou je aj prenesenie sporu zo sústavy nezávislých súdov na rozhodcu, s ktorým podnikateľ dlhodobo spolupracuje, poskytuje mu zdroj príjmu, v konaní nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, sú vylúčené opravné prostriedky.

Za neprímeranú je potrebné považovať rozhodcovskú doložku aj v danej veci, ktorá je súčasťou obchodných podmienok pre úver, ktoré predkladal oprávnený povinnému na formulári, pričom nebola individuálne dojednaná a jej obsah povinný ani nemohol ovplyvniť.

Na podporu tohto názoru odvolací súd poukazuje tiež na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, ktorý v rozhodnutí C - 168/05 uviedol, že na rozhodcovský rozsudok v spore zo spotrebiteľskej zmluvy má súd kedykoľvek z úradnej povinnosti prihliadnuť z hľadiska jeho platnosti, resp. nulity takého rozhodcovského rozhodnutia a nie je potrebné jeho prípadné zrušenie postupom podľa vnútroštátnych predpisov.

Súd prvého stupňa správne a dostatočne odôvodnil posúdenie danej zmluvy o úvere ako zmluvy spotrebiteľskej a dostatočne aj odôvodnil, prečo nemožno daný právny vzťah medzi účastníkmi podriaďiť pod ustanovenia Obch. zák.. Odvolací súd sa s týmito dôvodmi v celom rozsahu stotožňuje a na ne poukazuje.

Odvolací súd uzatvára, že súd prvého stupňa v danom prípade správne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, teda nejde o spôsobilý exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d) Ex. por. a správne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol (§ 44 ods. 2 Ex. por.).

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.